

Kommunal- og regionaldepartementet

Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Høring om endringer i tekniske forskrifter til plan- og bygningsloven (TEK) og forskrift om saksbehandling og kontroll (SAK)

Det vises til brev fra Kommunal- og regionaldepartementet av 13. juni 2006, med høringsfrist 15. september 2006.

Innledning

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) forvalter lov om brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven), herunder Forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn. I henhold til sistnevnte forskrift § 2-1 andre ledd vil kravene til brannteknisk utforming og utstyr være ivaretatt når tekniske krav gitt i eller i medhold av plan- og bygningslovgivningen er oppfylt. Dette innebærer at nye krav i TEK 1997 også vil bli gjeldende for bygninger i driftsfasen etter brann- og eksplosjonsvernlovgivningen. DSB har merket seg at forslaget ikke medfører store endringer i forhold til gjeldende rett. DSB har likevel noen kommentarer når det gjelder nye krav til vannforsyning.

Enkelte problemstillinger

DSB er i utgangspunktet positiv til at det stilles tekniske krav til dimensjonering av vannledninger hvor bl.a. samfunnssikkerhet er et viktig hensyn. Erfaringsmessig ser vi at krav i brann- og eksplosjonsvernloven som ikke er hjemlet i bygningslovgivningen, ofte overses i en byggesak. Samarbeidet mellom ulike etater i kommunene fungerer ikke optimalt og vi registrerer at rammevilkårene for byggesaken svikter. Dette kan medføre alvorlige konsekvenser ved en eventuell brann. Som et eksempel på rekken av vilkår som må fungere, kan det tas utgangspunkt i vannverkene i kommunene. Er sikkerheten i vannforsyningen tilstrekkelig ivaretatt i vannverkene? Det hjelper lite å sette fokus på dimensjonering av vannledninger hvis manglende sikkerhet ved vannverkene medfører at man risiker å stå uten vann i en eventuell krisesituasjon, f. eks. hvis en pumpe stanser. Videre må dimensjoneringen av vannledningene være riktig. Det er dessverre slik at sikkerheten i mange bygninger er dimensjonert med sprinkleranlegg, men så kan det vise seg at vannledningene ikke har tilstrekkelig kapasitet. Vi kan også tenke oss utbygging av større boligfelt hvor vannledningene ikke er tilstrekkelig dimensjonert for brannslukking.

Ved en brann vil brannvesenet være avhengig av å ha kunnskap om hvilke slukkingsressurser som er tilgjengelig i området. Brann- og eksplosjonsvernloven § 9 stiller krav om at kommunen skal gjennomføre en risiko- og sårbarhetsanalyse slik at brannvesenet blir best mulig tilpasset de oppgaver det kan bli stilt ovenfor. En analyse, må slik DSB ser det, samkjøres med krav til risiko- og sårbarhetsanalyser i forbindelse med arealplanlegging, jf plan- og bygningsloven kapittel VII-a og Forskrift om konsekvensutredninger. Risiko- og sårbarhetsanalysene må ta for seg hele kjeden av rammevilkår slik at vannforsyningen blir tilfredsstillende i forhold til samtlige krav i regelverket, eventuelt at det etableres kompensierende tiltak hvis lokale forhold tilsier at det ikke er mulig å sikre slike krav, f. eks. vannbasseng. I en risiko- og sårbarhetsanalyse må det også foretas en prioritering hvis det foreligger motstridende hensyn, slik som krav til rent drikkevann og dimensjonering i forhold til

Postadresse
Direktoratet for
samfunnssikkerhet og beredskap
Hovedkontor
Postboks 2014
3103 Tønsberg

Kontoradresse
Rambergveien 9
3115 Tønsberg
E-post
postmottak@dsb.no

Telefon
33 41 25 00

Internett
dsb.no

Telefaks
33 31 06 60

Org.nr.
974 760 983
Hovedkontoradresse
Rambergveien 9
3115 Tønsberg

sprinkleranlegg. **Det er viktig at kommunene tenker helhet når det gjennomføres risiko- og sårbarhetsanalyser.** DSB ønsker at dimensjoneringskravene fremgår av arealplanen som en rekkefølgebestemmelse.

Kommentarer til konkrete bestemmelser

Forslag til TEK § 12-1 første ledd:

"Utvendige vannforsynings- og avløpsanlegg skal planlegges og utføres slik at helse, miljø og sikkerhet ivaretas".

Begrepet *"helse, miljø og sikkerhet"* er ikke nærmere definert eller avgrenset. Plan- og bygningslovgivningen omfattes ikke av Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter, og det er uklart hva som legges i utsagnet. Begrepet må presiseres nærmere eller endres.

Forslag til TEK 12-2 andre og tredje ledd:

Anlegg skal være dimensjonert slik at det er tilstrekkelig mengde og tilfredsstillende trykk til å dekke vannbehovet for husholdninger, næringsvirksomhet, institusjoner, og lignende, samt til brannslukking.

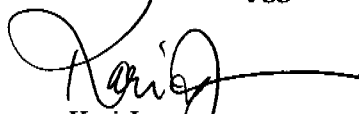
Levering av vann til næringsvirksomhet og brannslukking vil være begrenset av lokale forhold."

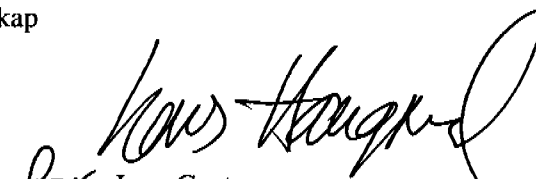
Bestemmelsen legger opp til funksjonsbaserte krav, jf uttrykkene *"tilstrekkelig"* og *"tilfredsstillende"*. Det er opplyst i høringsnotatet at hensynet bak bestemmelsen er å etablere en mer ensartet praksis. DSB ser erfaringsmessig at funksjonsbaserte krav ofte fører til svært ulik praksis når det gjelder tolkningen av begrepene. Når det i tillegg er lagt opp til en svært vid dispensasjonsadgang i bestemmelsens tredje ledd er DSB bekymret for hvordan kravene til *"tilstrekkelig mengde"* og *"tilfredsstillende trykk"* blir ivaretatt. Når byggeprosessen i kommunene er *"privatisert"* gjennom godkjenningsordningen er det i utgangspunktet de private aktørene som avgjør disse spørsmålene. DSB er usikker på om private byggefirmaer har tilstrekkelig kompetanse til å ha oversikt over kommunens beredskapssituasjon eller sikkerheten til leveranse av rent drikkevann/slokkevann til enhver tid.

Vi ønsker derfor at det i bestemmelsen stilles krav til at dimensjoneringsbehovet må begrunnes i en risiko- og sårbarhetsanalyse, hvor samtlige elementer i vurderingen av rammevilkårene tas med. Når det legges opp til funksjonsbaserte krav er det viktig at vurderingene begrunnes. I motsatt fall vil det være svært vanskelig for bygningsmyndighetene å vurdere dimensjoneringen av vannrørene, eventuelt begrensninger i medhold av bestemmelsens tredje ledd. Når det gjelder bestemmelsens tredje ledd er DSB av den formening at begrensning av slokkevann kun kan skje i samråd med brannvesenet i kommunen.

DSB har ingen vesentlige kommentarer til de øvrige endringsforslagene.

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Enhet for forebyggende samfunnsoppgaver

Kari Jensen
avdelingsleder

for Lars Gustavsen
rådgiver

Kopi til:
Justis- og politidepartementet Postboks 8005 Dep 0030 Oslo